

Voedselbank
Montferland

Jaarverslag 2010

Inhoudsopgave

	Pagina
Voorwoord	3
Inleiding	4
Een weekje Voedselbank Montferland	4
Landelijke en regionale inbedding	5
Samenwerking met Voedselbank Doetinchem	5
Aanvragen voedselpakketten	6
Uitgifte voedselpakketten	6
Voedselverwerving	7
Voedselkwaliteit	7
Vrijwilligers	8
Hulpverleners	8
Sponsors	8
Communicatie	9
Vooruitzicht 2011	10
Bijlage:	
Organisatie en contactgegevens	11

Voorwoord

Voor u ligt het eerste jaarverslag van de Stichting Voedselbank Montferland. Nadat wij in december 2009 officieel van start zijn gegaan met de uitgifte van voedselpakketten, hebben we vervolgens 2010 ervaren als een jaar van groei, ervaringen opdoen en inspelen op de toekomstige ontwikkelingen.

Een inschatting voorafgaand aan de start was dat minstens 50 adressen in de gemeente Montferland in aanmerking zouden kunnen komen voor een wekelijks voedselpakket. Aan het eind van het verslagjaar stond de teller op 40 voedselpakketten per week. Hiermee voorziet de voedselbank in een behoefte.

We mogen na ruim een jaar bestaan de conclusie trekken dat de organisatie goed op poten staat. De naamsbekendheid er is en het werk wordt door een grote groep toegewijde vrijwilligers met veel enthousiasme uitgevoerd. Dit alles stemt tot tevredenheid.

Wat nog sterk verbeterd kan worden is de aanlevering van overtollig voedsel door de middenstand binnen de gemeente Montferland. Dat is dit verslagjaar nog niet tot tevredenheid van de grond gekomen. Dit zal nog de nodige aandacht vragen.

Veel dank gaat uit naar allen die hebben bijgedragen aan het verwezenlijken van onze doelstellingen: de gevers van voedsel, de vrijwilligers, de financiële en materiële sponsors. Zonder hen zou dit alles niet mogelijk zijn geweest. Ook dank voor de goede samenwerking met de Stichting Voedselbank Doetinchem.

In het navolgende doen wij verslag van onze activiteiten in 2010 en blikken wij vooruit naar 2011.

Wij wensen u veel leesplezier.

Inleiding

Het doel van de Stichting Voedselbank Montferland is enerzijds het tegengaan van verspilling van voedsel en anderzijds het direct helpen van mensen die onder een bepaald bestaansminimum leven. De rol van de voedselbank is, simpel gezegd, om logistiek te bemiddelen tussen deze twee aspecten. Voor het verwerken of uitgeven van voedsel wordt geen financiële vergoeding gevraagd of gegeven. Ook het werk geschiedt door onbetaalde inzet van vrijwilligers, die met het beschikbaar stellen van hun tijd en energie tegelijkertijd iets waardevols voor medemensen betekenen.

Met dit doel voor ogen is een groep initiatiefnemers in 2009 aan de slag gegaan, want vanuit de Stichting Voedselbank Zevenaar en Rijnwaarden kwam het verzoek om in Montferland voorzieningen te treffen voor vijf van hun cliënten die in het Montferlandse wonen. Dit omdat de voedselbank in Zevenaar uit haar jasje groeide. Over het verdere verloop handelt het navolgende verslag.

Een weekje Voedselbank Montferland

Welk beeld past nu bij het woord 'voedselbank'? We schetsen een week.

- Op maandag worden het aantal pakketten en het aantal daarbij behorende personen doorgegeven aan onze samenwerkingspartner de Voedselbank Doetinchem, die dit weer doorgeeft aan Voedselbank Regio Arnhem.
- Door de week heen worden aanvragen beoordeeld, bijbehorende formulieren gemaakt en verspreid, vrijwilligersroosters gemaakt en voedsel geworven.
- Op vrijdagmorgen brengt een Doetinchemse vrijwilliger de klaarstaande voedselvoorraden voor Doetinchem en Montferland vanuit het depot van de Regio Arnhem naar Doetinchem.
- Dezelfde morgen brengt een Montferlandse vrijwilliger eventuele grotere hoeveelheden ingezameld voedsel vanuit Montferland naar Doetinchem.
- In Doetinchem worden door medewerkers van Fatima uit de aangeleverde hoeveelheden de afzonderlijke voedselpakketten samengesteld, rekening houdend met de grootte en samenstelling van de gezinnen.
- Op vrijdagmiddag brengt een vrijwilliger de Montferlandse voedselpakketten vanuit Doetinchem naar de uitgiftepunten in 's-Heerenberg en Didam.
- Deze pakketten worden zo mogelijk nog aangevuld vanuit de kleine hoeveelheden lokaal ingezameld voedsel dat door vrijwilligers op hetzelfde moment naar de uitgiftepunten wordt gebracht.

- Op het uitgiftepunt bereiden vrijwilligers de uitgifte voor, ontvangen de cliënten, zorgen dat de cliënt voor ontvangst tekent, begeleiden het overpakken van het voedsel in de privé-tas, geven eventueel instructie rond gebruik en bewaren en ruimen op.
- Een vrijwilliger brengt nog een voedselpakket naar een adres in een van de dorpen.

Een veelzijdig beeld van activiteiten, waar nog de nodige bestuurlijke en financiële aan toegevoegd kunnen worden. Het was me het weekje wel.

Landelijke en regionale inbedding

De Stichting Voedselbank Montferland is aangesloten bij de Stichting Voedselbanken Nederland. Daartoe is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Regio Arnhem van deze landelijke stichting. Dit houdt in dat Voedselbank Montferland zich conformeert aan de algemene uitgangspunten van Voedselbanken Nederland en daarnaast gebruik maakt van de faciliteiten en voedselvoorraden die op regionaal en landelijk niveau hiervoor beschikbaar zijn. Meer informatie is op de websites te vinden, respectievelijk www.voedselbankennederland.nl en www.voedselbankarnhem.nl.

Door aansluiting bij Voedselbanken Nederland kon Voedselbank Montferland een bedrag van € 2.500 in ontvangst nemen die vanuit de landelijke voedselbank hiervoor beschikbaar was gesteld.

Door aansluiting bij Voedselbanken Nederland neemt de voedselbank ook deel aan het regio-overleg van de Voedselbank Regio Arnhem. In dit overleg wordt het reilen en zeilen van de voedselbanken besproken, gezamenlijke initiatieven en de implementatie van het landelijk beleid besproken. Daarnaast bestaat er ook een regio-overleg toegespitst op de voedselverwerving. Voedselbank Montferland neemt aan beide overleggen actief deel.

Samenwerking met Voedselbank Doetinchem

Vanaf het eerste moment heeft Voedselbank Montferland ingezet op samenwerking met omliggende voedselbanken. Dit omdat in aanvang niet te voorzien was hoe snel ontwikkelingen zouden gaan en welke omvang de voedseluitgifte zou gaan bereiken. In zo'n situatie werd het als beter beoordeeld om mee te liften met bestaande organisaties en logistieke lijnen. Aangezien Voedselbank Zevenaar zelf aan haar grenzen zat en er bij Voedselbank Doetinchem nog ruimte was, is vanaf de start in december 2009 intensief samengewerkt met de Stichting Voedselbank Doetinchem. Dit betrof het transport vanuit Arnhem, het samen delen in de aanvoer van een aantal voedselproducten, het inpakken van de voedselpakketten door medewerkers van Fatima en het transport naar de uitgiftepunten van de Voedselbank Montferland.

De besturen van beide voedselbanken hebben verschillende keren in goede harmonie met elkaar overlegd om deze samenwerking invulling te geven. Aanvankelijk bestond het idee dat samenwerking in deze vorm goed mogelijk was zolang het totaal aantal voedselpakketten het getal van 75 niet zou overschrijden. Uiteindelijk bleek het nog te werken toen dit aantal de 100 al overschreden was.

Aan het eind van het verslagjaar moest echter geconcludeerd worden dat aanvullende voorzieningen of een verandering in samenwerking nodig waren door een nog steeds doorgaande stijging van het aantal voedselpakketten. De verwerkingscapaciteit in Doetinchem bereikte namelijk haar grens. Dit zal consequenties gaan hebben voor de samenwerking in 2011.

Aanvragen voedselpakketten

Voedselbank Montferland bestaat omdat voedselpakketten gevraagd worden. Dit betreffen personen of gezinnen die in de gemeente Montferland wonen en tevens beneden een financiële grens aan leefgeld zitten. Leefgeld is het inkomen minus de vaste lasten. Blijft er minder dan € 175 per maand over voor een volwassene, € 60 voor een volgende volwassene, € 50 voor een kind ouder dan 12 jaren en € 25 voor een jonger kind, dan kan een voedselpakket toegekend worden. Voor gezin met twee kinderen komt dat neer op maximaal € 10 per dag voor eten, drinken, kleding en dergelijke.

De aanvragen worden ingediend door hulpverlenende instellingen die al betrokken zijn bij deze personen of gezinnen. Zo ontving Voedselbank Montferland aanvragen via De Buitenlijn, Sensire, Leger des Heils, de RK Kerk, SiZa Dorp, gemeente Montferland, Stadsbank Oost Nederland, GGNet, Iriszorg en Lotuszorg. De hulpverlener is verantwoordelijk voor een juiste invulling van het aanvraagformulier. De aanvraag wordt door de voedselbank beoordeeld. Van toekenning of afwijzing krijgen hulpverlener en aanvrager bericht. Een eerste toewijzing gebeurt voor de duur van maximaal 13 weken, waarna een verlenging mogelijk is van telkens maximaal 26 weken. In principe kan de totale duur drie jaar bedragen.

Bij de start in 2009 werden 8 voedselpakketten uitgegeven. Dit aantal groeide wekelijks sterk tot circa 25 in februari 2010. Daarna zwakte de stijging wat af, maar bleef het hele jaar tussen de 30 en 35 pakketten per week schommelen. In het najaar van 2010 vond weer een lichte stijging richting 40 pakketten per week plaats. Gemiddeld is elk pakket bestemd voor 3 personen.

In de aanvragen zit ook het nodige verloop. Wanneer de financiële situatie verbetert wordt een aanvraag niet meer verlengd. In enkele gevallen zagen aanvragers tussentijds vrijwillig af van het ontvangen van een pakket. Ook heeft de voedselbank zelf enkele malen de verstrekking beëindigd omdat de aanvragers zich niet aan de afspraken rond afhalen hielden. Wanneer men tweemaal zonder bericht een voedselpakket niet komt afhalen, vervalt de verstrekking. Samen

waren deze redenen goed voor beëindiging van verstrekking aan 25 adressen in de loop van het verslagjaar.

Uitgifte voedselpakketten

In de verslagperiode heeft de voedselbank op twee vaste locaties wekelijks een uitgiftepunt ingericht, één in Didam en één in 's-Heerenberg. Uit die beide plaatsen komt het overgrote deel van de aanvragers. De voedselbank is dankbaar voor de kosteloze medewerking van de eigenaren van deze uitgiftepunten.

Bij aanvragers uit de overige dorpen in de gemeente werd in 2010 een ad hoc voorziening getroffen als de aanvrager niet in staat was om naar een van de beide vaste uitgiftepunten te komen. Mocht het nodig zijn, dan wordt ook in een van deze dorpen een vast uitgiftepunt ingericht waardoor de cliënt op fiets- of loopafstand zijn pakket kan afhalen.

Voedselverwerving

Voor de samenstelling van de voedselpakketten kan de voedselbank gebruik maken van de voorraden van Voedselbank Regio Arnhem. Daar worden grotere partijen overtollig voedsel van fabrikanten en verwerkers afgeleverd. Gemiddeld zijn 10 producten in een voedselpakket afkomstig uit die voorraad. De bedoeling is dat het lokaal aangevuld wordt met nog eens 5 tot 10 producten uit lokaal ingezameld overtollig voedsel.

Zoals in het voorwoord al is opgemerkt, blijft het aanbod van overtollig voedsel vanuit het werkgebied achter bij de verwachting. Veel supermarkten zijn afhankelijk van de opstelling van hun centrale directie in deze en de ervaring leert dat daar vooral uit vrees voor imagoschade weinig medewerking te verkrijgen is. Het is dan wrang om te zien hoe dan toch steeds goed voedsel in de container gestort wordt. Een enkele supermarkt werkt wel goed mee. Voor het overige is de voedselbank wat de middenstand betreft aangewezen op incidenteel aanbod.

Van particulieren wordt ook het nodige ontvangen. Zowel in 2009 als in 2010 is vlak voor Kerstmis door de voedselbank de mogelijkheid geboden om overbodige kerstpakketten en dergelijke aan te bieden. Hierop is veel voedsel binnengekomen. Daarnaast worden vanuit diaconale en catechetische projecten in de verschillende kerken de nodige levensmiddelen aangeboden. Incidenteel bieden particulieren wat aan.

Voedselkwaliteit

De voedselbank verstrekt alleen voedsel dat gegarandeerd geschikt is voor consumptie. Er zijn richtlijnen over hoe om te gaan met voedsel dat rond of over de vermelde houdbaarheids- of verkoopdatum is. Door de Voedsel en Waren Autoriteit zijn specifiek voor voedselbanken richtlijnen opgesteld rond koel- en bewaaraspecten van voedsel, de zogenaamde 'koudeketen'. De VWA controleert daar ook op.

Binnen het Montferlandse hebben we dit jaar gemerkt dat het handhaven van de koudeketen nog veel beter kan. Vooral de warme zomerperiode heeft dit scherp aan het licht gebracht. Zowel door Voedselbank Doetinchem, die een groot deel van het transport verzorgt, als door onze voedselbank zijn aanvullende voorzieningen getroffen, zoals de aanschaf van koelboxen en koelelementen. Aan het eind van het jaar kregen we ook een grote diepvrieskist. Hiermee hopen we het gebruik van koelkasten en diepvriezers van vrijwilligers uitgebannen te hebben.

Voor het bewaken van de koudeketen is een drietal infrarood-thermometers aangeschaft. Hierdoor kan snel de temperatuur van het voedsel op verschillende plaatsen en verschillende momenten bepaald worden. Meetprotocollen worden nu opgesteld.

Vrijwilligers

Het is hartverwarmend om de ontwikkelingen in en rond het vrijwilligersbestand te volgen. Al vóór de start bleek dat enkele artikelen in de krant voldoende waren om mensen bereid te vinden zich te melden als vrijwilliger. Enkele persoonsgerichte oproepen deden de rest. Op een gegeven moment was er zelfs sprake van een wachtlijst.

Zo'n 35 personen zijn bezig met het besturen en het verrichten van de uitvoerende werkzaamheden van de voedselbank. In dit startjaar was het vaak nog even zoeken naar de juiste structuur en organisatie van werkzaamheden, maar al werkende heeft het toch de uitstraling gekregen van een goed geoliede machine. Met de toewijding van de vrijwilligers als de olie.

Met alle vrijwilligers is een schriftelijke overeenkomst getroffen, waarin zaken geregeld zijn rond onder andere werkzaamheden, verzekering, privacy en geheimhouding.

In september is een avond voor alle vrijwilligers met hun partners georganiseerd. Naast een toelichting op de huidige situatie en de te verwachten ontwikkelingen stond de avond vooral in het teken van kennismaking en ontmoeting.

De vrijwilligers dragen zonder uitzondering de cliënten van de voedselbank een warm hart toe. Dit neigt er vaak toe dat de vrijwilliger bereid is om de cliënt in zijn problemen of wensen tegemoet te komen, zoals bijvoorbeeld het thuisbrengen van een voedselpakket. Dit leidde in een aantal gevallen tot ongewenste situaties. Door de uitgifterichtlijnen strak te hanteren, kan het bieden van extra hulp beperkt blijven tot de echte acute noodsituaties.

Hulpverleners

Hulpverlenende instellingen vormen de schakel tussen de aanvragers van voedselpakketten en de voedselbank. Voorafgaand aan de start is eind 2009 een overeenkomst belegd voor alle hulpverlenende instellingen. Deze is zeer goed bezocht en heeft de werkwijze van de voedselbank van meet af aan duidelijk neer-

gezet. De aanloopproblemen waren dan ook te overzien. Er waren overigens diverse hulpinstellingen die al ervaringen hadden opgedaan met andere lokale voedselbanken. In 2010 zijn geen activiteiten ondernomen die specifiek gericht waren op de hulpverlenende instellingen.

Sponsors

Ondanks dat niet voor het voedsel betaald wordt en ook de inzet van vrijwilligers geen geld kost, brengt het werk van de voedselbank de nodige kosten met zich mee. Om hierin te voorzien is de voedselbank volledig afhankelijk van schenkingen en giften. Ons verzoek aan fondsen, instellingen en particulieren hebben verheugend genoeg een goede respons opgeleverd. Te noemen vallen:

- Rabobank Didam
- Rabobank Graafschap Zuid
- Stichting Het Gasthuis Bergh
- Caritassen en Diaconieën
- Stichting Hof's
- Univé Oost
- Stichting Algemene Gezondheidszorg Didam

Ook in materiële zin hebben velen een bijdrage geleverd, zoals het beschikbaar stellen van ruimten, materialen en vervoersmiddelen. Te noemen vallen:

- Firma Welling
- Do-It Online
- De Tatelaar
- Notarissen Van der Reijt en Reijenga
- Parochie H. Gabriël
- Protestantse gemeente Zeddam – 's-Heerenberg
- Protestantse gemeente Didam
- Wiendels Electronics

In juni was een sponsoractie gepland door Active Sport & Healthcentre in 's-Heerenberg. Met activiteiten op het gebied van een gezond lichaam en gezonde voeding wilde men geld inzamelen voor de voedselbank. Helaas heeft dit door omstandigheden geen doorgang gevonden. Met de Woningstichting Bergh en Laris Wonen en Diensten zijn ook contacten gelegd, maar dat heeft nog geen concrete resultaten opgeleverd.

Communicatie

De voedselbank in het algemeen heeft in het afgelopen jaar sterk in de belangstelling gestaan. Hieraan zal zeker de bekende TV-serie: 'Effe geen cent te maken' aan bijgedragen hebben.

Ook lokaal was er de nodige aandacht voor Voedselbank Montferland. Zeker rond de start, waarbij de deelname aan 'Film je idee' van Rabobank Didam een belangrijke rol heeft gespeeld. Daarnaast waren er interviews op Radio Gelderland, Radio Optimaal FM, in het dagblad De Gelderlander en de weekbladen Montferland Nieuws en Montferland Journaal.

Rond de kerstacties in 2009 en 2010 en rond een sponsoractie was er ook de nodige aandacht in de media. Enkele interviews met cliënten van de voedselbank hebben het nodige aan beeldvorming en bekendheid bijgedragen.

Van de website wordt ook het nodige gebruik gemaakt en blijkt ook een belangrijk middel van communicatie te zijn.

Vooruitzicht 2011

In het komende jaar staan naar verwachting enkele belangrijke ontwikkelingen te wachten:

- We houden rekening met een beperkte groei van het aantal uit te geven voedselpakketten.
- Door de groei van het aantal uit te geven voedselpakketten, met name bij Voedselbank Doetinchem, zal door (tijdelijke) capaciteitsproblemen aldaar de Voedselbank Montferland onafhankelijker van de Voedselbank Doetinchem gaan opereren. Dit zal een groter beroep doen op de vrijwilligers.
- Op basis van het vorige punt zullen investeringen in huisvesting en koudeketen in 2011 zeker gaan plaatsvinden. Hiervoor konden in 2010 reserveringen gedaan worden.
- Door Voedselbanken Nederland vindt overleg en eerste proefneming plaats met een grote supermarktketen om ook daarvandaan overtollig voedsel te kunnen betrekken. Mocht dit slagen, dan biedt dat perspectief voor de lokale inzameling.

Bijlage

Organisatie

Het bestuur van de Stichting Voedselbank Montferland heeft per 31 december 2010 de volgende samenstelling:

- Theo Reuling ofs, voorzitter
- Matthieu Krabbe, secretaris, fondsenwerving
- Martin Gerrits, penningmeester
- Frans Damen, coördinator hulpverlening
- Jan de Jong, voedselwerving
- Henk Otten, vrijwilligers, voedselwerving
- Ton den Ouden, voedselwerving

Contactgegevens

Postadres: Wilhelminastraat 84, 6942 ET Didam

Telefoon: 06-55 13 35 23

Bankrekening: 15 50 03 658 Rabobank

KvK-nummer: 09 20 99 96

E-mail: voedselbankmontferland@gmail.com

Website: www.voedselbankmontferland.nl